

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 14

Gemeente van de Here Jezus Christus,

Gods Zoon is mens geworden. Wonderlijk mysterie! Om van te zingen als Paulus in 1 Tim. 3: "En buiten alle twijfel, groot is het geheim van de godsvrucht: Die zich geopenbaard heeft in het vlees."

Helaas wordt dat steeds minder gezongen! Niet zo dat alles over boord wordt gezet. Nee, men blijft spreken over een nieuwe inzet in de Here Jezus. Maar als het om zijn geboorte gaat dan aanvaardt de één de maagdelijke geboorte wel, de ander niet.

God, zegt men, was immens teleurgesteld: Hij had zo grote verwachtingen van de mens dat Hij hem een topfunctie had aangeboden. Daarin kon hij optimaal zich ontplooien. Maar hij liet het afweten. In plaats van op te klimmen naar Gods niveau, bleef hij liever staan op zijn eigen niveau.

Maar God zette door. Want zijn droom moest vervuld worden. Daarom gaf Hij de noodoplossing van de ware Adam die Hij Jezus liet noemen. "Want Hij was het die zijn volk moest redden van hun zonden."

Alleen verstaat men onder dat 'zonden' wel iets anders dan de Schrift. 'Zonde' is niet 'schuld', maar dat wij hebben nagelaten mens van Gods dromen te zijn. Daar moest de Here Jezus iets aan doen. Hij moest demonstreren wat het is, ware mens op Gods lieve aarde te zijn. Hij moest een 'weergaloze revolutie' ontketenen.

Dat is vandaag bij velen de boodschap van Kerst. Een boodschap die niet het lied van het Lam, maar de 'Internationale' leert zingen. Het lied van de mens die zichzelf bevrijdt.

Maar dat lukt nooit! Onze wereld laat dat zien. De angst begint steeds meer de grondtoon van het leven te worden. Want de wereldvrede waarvan men droomt blijft verder dan ooit. Geen wonder! Echte vrede is er alleen door het bloed van het Lam!

Ik vat de tekst zo samen: "Gods eigen Zoon maakte zich aan ons gelijk".

Dat wonder spreekt ons van:

1. De liefde van onze Heiland
2. De vernedering van onze Heiland
3. De heiligheid van onze Heiland

1. "Groot is het geheim van de godsvrucht: Die zich geopenbaard heeft in het vlees." Zich! Dat woord laat zien dat zijn geboorte niet aan de Here Jezus is opgedrongen. Ook is Hij niet, zonder het te weten, door God ingezet. Nee, Hij heeft zelf zijn geboorte gewild! Ze was niet een lot maar een daad. Een welbewuste, vrijwillige daad. Hij heeft zelf onze menselijke natuur aangenomen.

Het ging bij Hem dus anders dan bij ons. Onze baby's hebben niet om hun geboorte gevraagd. Ze kunnen er ook niet om vragen. Want voor onze ontvangenis en geboorte is er niets van ons.

Maar de Here Jezus heeft zelf zijn vlees, en bloed aangenomen. Hij heeft ook zelf zijn geboorte voorbereid. Zelf heeft Hij door de heilige Geest Maria tot zijn moeder gemaakt. De geboorte van de Here Jezus is dus niet alleen een bewijs van Vaders liefde. Ze is ook een daad van zijn eigen liefde. Hij ontfermde zich over het nageslacht van Abraham, zegt Hebr. 2. Wonderlijk mysterie is dat!

Stelt u zich voor dat u voor uw geboorte gevraagd was, of u mens wilde worden. Dat kan wel niet, maar neem nu even aan dat men u had kunnen vragen: "Wil jij mens worden?" En dan 'mens', niet met de gave natuur van vóór, maar met de gebroken natuur van na de val. Zou u dan 'ja' hebben gezegd? Jullie jongens en meisjes?

Aan de Here Jezus kon dat wel worden gevraagd. Want Hij was de eniggeboren Zoon van God. En het is Hem gevraagd! Vóór de schepping van de wereld al. Toen al heeft Vader Hem tot Middelaar en Hoofd van alle uitverkorenen en tot fundament van ons heil gesteld. (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, artikel 7) In de eeuwige vrederaad heeft God zijn Zoon gevraagd of Hij mens wilde worden. Toen heeft Hij op die vraag 'ja' gezegd. Met al de consequenties van dien!

Kijk, dat 'ja' heeft Hij in Bethlehem waar gemaakt. "Hij was in de gestalte van God", zegt Filippenzen 2, God uit God dus, licht uit licht, waarachtig God uit waarachtig God. Hij kon kiezen tussen het aan-God-gelijk-zijn én mens-woorden.

Maar dat aan-God-gelijk-zijn heeft Hij niet als een roof geacht. Hij zei niet: 'Jullie, mensen redden je maar. Ik blijf wat Ik ben. Per slot van rekening heb je het er zelf naar gemaakt.' Nee, Hij heeft zichzelf ontleed. Over zijn goddelijke majesteit trok Hij een omhulling aan. Zo heeft Hij de gestalte van een dienstknecht aangenomen en is de mensen gelijk geworden.

Dat is het geweldige van Bethlehem! Terwijl de Here volmaakt heerlijk was, legde Hij vrijwillig die heerlijkheid af en maakte zich aan ons gelijk. Hij werd mens onder de mensen. Mens met de ontlusterde en gebroken natuur waarin door de val van minuut tot minuut de krachten werken van het verderf. Net zolang tot ons lichaam in het stof van de dood wordt neergelegd.

Fantastisch zo'n liefde! Denkt u zich dat eens in. Mozes zingt in Ps. 90 dat al onze dagen voorbijgaan "door uw verbolgenheid. Wij voleindigen onze jaren als een gedachte. De dagen van onze jaren, daarin zijn 70 jaren en als wij sterk zijn 80 jaren. Wat daarin onze trots was, is moeite en leed. Want het gaat snel voorbij en wij vliegen daarheen."

Dat ging ook voor de Here Jezus gelden. En Hij wist dat! Hij wist, toen Hij door de Geest uit het vlees en bloed van Maria onze menselijke natuur aannam, zijn dagen, zelfs in bijzondere zin, zouden voorbijgaan door Vaders verbolgenheid.

Want Vader en Hij hadden samen afgesproken dat Vader Hem voor ons tot zonde zou maken. En dat daarom zijn leven bij uitstek een leven van moeite en leed zou worden. En van vijandschap en dood. Ja, dat Vaders toom over onze zonde zo over Hem zou losbarsten dat Hij in doodsangst zou uitroepen: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"

Zoiets is toch om 'nee' tegen te zeggen? Maar Hij zei 'ja'. Slachtoffer en offergave hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij een lichaam bereid. Toen zei Ik: Zie hier ben Ik - in de boekrol is van Mij geschreven - om uw wil, o God, te doen.

"En in zijn uiterlijk bevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja de dood aan het kruis."

Is dat geen onbegrijpelijke liefde? Welbewust is Hij de geboorteweg gegaan, die met het kruis bezegeld zou worden. Hij is hem ook blijven gaan. Zelfs terwijl Hij door de zijnen werd verworpen en aan het kruis geslagen, heeft Hij er nooit spijt van gehad dat Hij die weg gegaan is. Nooit is ook maar even bij Hem de gedachte opgekomen om zijn geboorte-uur te vloeken.

Mensen doen dat soms. Job bijvoorbeeld. En Jeremia. Toen ze het goed te kwaad kregen, vervloekten ze hun geboorte-uur. En toen Elia er niet meer tegenop kon, bad hij om zijn stervensuur. Zo doen wij soms als de boel ons boven het hoofd groeit. We kunnen dan wensen nooit geboren te zijn of we wensen te mogen sterven.

Maar de Here Jezus heeft dat niet gedaan. Zelfs niet toen het lijden zo op Hem aankwam dat Hij bloed ging zweten. Toen vloekte Hij niet, maar Hij bad: Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker aan Mij voorbijgaan. Doch niet gelijk Ik wil maar gelijk Gij wilt".

En ook toen Hij aan het kruis alle verschrikkingen doorleeden had, vloekte Hij niet, maar vroeg om te drinken. Opdat Hij dat beslissende woord nog zou kunnen zeggen: "Het is volbracht." Toen pas legde Hij het leven af: "Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest".

Zo is de Here Jezus aan zijn 'ja' trouw gebleven. Nooit heeft het Hem gespeten dat Hij door de poort van de geboorte heen aan dat snel voorbijgaande leven van moeite en leed onder Gods toom begonnen was.

Waarom niet? Omdat Hij van meet af aan wist dat Vader door zijn lijden ons naar de heerlijkheid wilde brengen. Dat deed Hem volhouden. Hij schaamde zich niet om ons zijn broeders en zusters te noemen. Maar Hij heeft zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood. Opdat wij kinderen van God zouden worden!

Zo kwam Hij in de wereld. Niet als een exodus-figuur die een weergaloze revolutie moest ontketenen. Maar "opdat Hij door zijn dood hem die de macht over de dood had, de duivel zou ontronen en allen zou bevrijden die door angst voor de dood tot slavernij gedoemd waren." (Hebr. 2)

Hij heeft ons bloed en vlees aangenomen opdat wij van die macht bevrijd tot zonen en dochters van God zouden worden aangenomen.

Twee maal in één zin hetzelfde woord: Aangenomen. Voor Hem en ons. Maar met oneindig verschil! Wij zijn tot Gods kinderen aangenomen omdat Hij onze gebroken natuur heeft aangenomen. Voor beiden hetzelfde woord. Maar voor Hem betekende dat eeuwige vloek, voor ons eeuwige zegen. Voor Hem de eeuwige dood, voor ons het eeuwige leven.

Geweldig, wat een liefde! Je weet wat je te wachten staat, en toch wil je voor anderen als gevloekt mens door het leven gaan!

2. Dat is het tweede: Dit wonder spreekt ons van de vernedering van onze Heiland. Want afgezien van die zonde was er geen verschil tussen Hem en ons. De catechismus legt daar grote nadruk op. Hij heeft de echte menselijke natuur aangenomen uit het vlees en bloed van Maria. Zo is Hij zijn broeders in alles gelijk geworden.

Dat klopt met Lukas 2. Bij zijn geboorte ging alles heel gewoon toe. Een jonge vrouw baarde haar eerste kindje en legde dat in een krib. Zeker, onder abnormale omstandigheden: een krib is geen wieg. Maar voor de rest is wat in die stal gebeurde, ontelbare malen vaker gebeurd.

De geboorteweg van de Here Jezus was volkomen gelijk aan die van ons. Hij werd verwacht en geboren als wij. Uit een moeder van wie Hij menselijk vlees en bloed heeft meegekregen.

Volgens het bericht van de engelen was er aan Hem niets bijzonders te zien. Hij was een gewone baby die net als elke baby verzorging nodig had. Op zekere dag was daar het eerste lachje. Later ging Hij praten met zo'n krom kindertaaltje. En nog weer later ging Hij staan en lopen. Precies als bij ieder kind: Met veel vallen en opstaan. Het was alles gewoon menselijk.

Datzelfde blijkt ook uit het geslachtsregister van Lukas 3. Dat zegt ons dat Hij een stamboom heeft, die net als bij ons tot Adam te herleiden is. Hij was een echte nakomeling van Adam. Een echt mens dus. Had u destijds in Nazareth gewoond, u had net zo min als de Nazoreeërs, iets bijzonders aan Hem gezien. U had toen Hij ging preken, ook gevraagd: "Is deze niet de zoon van Jozef, de timmerman?"

Zo gewoon was Hij. De man van Jesaja 53: "Hij had gestalte noch luister dat wij Hem zouden hebben aangezien. Noch gedaante dat wij Hem zouden hebben begeerd".

Eén van de velen. Mensenzoon. Maar dat maakt het juist geweldig. Want het betekent dat Hij in al onze benauwdheden benauwd is geweest. Om ons tot humane mensen te maken en ter wille daarvan zelfs een revolutie te ontketenen?

Hebr. 2 zegt iets anders: "Opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou worden bij God om de zonden van het volk te verzoenen." Hij kwam om voor ons alles weer in orde te maken bij God. En omdat Hij zelf zo in verzoeking en geleden heeft kan Hij ons die verzocht worden te hulp komen.

Jullie, jongelui, als je in de problemen zit. Als je daarover wilt praten, kun je het gevoel hebben dat geen mens er iets van snapt. Vader en moeder niet. Ook de dominee en de ouderlingen niet. Nou, stel dat je gelijk hebt, dan is er toch één die het wel snapt: De Here Jezus. Want jullie problemen zijn die van Hem geweest.

Dat geldt ook onze zieken en bejaarden. We lezen nergens in de Bijbel dat de Here ziek is geweest. En Hij werd zeker niet bejaard. Maar Hij was een mens als u en ik, die meer dan wie ook onder de gebrokenheid van het leven, zoals wij die ervaren bij ziekte en ouderdom, gezocht heeft.- Onze ziekten heeft Hij op zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen.

Het betekent ook troost voor onze eenzame broeders en zusters - Wat is Hij eenzaam geweest aan het kruis! Wanneer we treuren - Hij weende aan het graf van Lazarus.

Of wanneer Vader ons de kinderzegen onthoudt - De Here Jezus mocht niet trouwen zelfs, laat staan kinderen verwekken. Terwijl zijn hart heel erg naar kinderen uitging.

Het geldt als we tobben om ons dagelijks, brood - Hij leed honger in de woestijn.

Wij hebben altijd nog wel een plekje waar we terecht kunnen - Hij spreekt over de vossen die hopen, en de vogels die nesten hebben. Maar zelf Hij had geen plaats waar Hij zijn hoofd kon neerleggen.

En tenslotte werden Hem zelfs zijn kleren van het lijf gerukt. Of Hij in onze problemen inkomen kan! U kunt echt pleiten op zijn broederlijke genegenheid. Ook als het om uw zonden gaat!

Inderdaad, Hij had geen zonde. Een kind als Hij werd er nooit geboren. Er zal ook nooit zo'n kind geboren worden. Hij was een heilig kind.

De Bijbel zegt dat ook van onze kinderen. Van jullie, jongens en meisje. Jullie zijn heilige kinderen. Niet omdat je van jezelf zo fantastisch bent. Of zo gelovig en braaf. Je bent het in Christus. Omdat je met je vader en moeder bij het verbond hoort, waarin Hij de Middelaar is, ben je geheiligd in Hem. En dáárom mag je geloven, dáárom mogen we allemaal geloven, dat onze zonden voor Gods aangezicht bedekt zijn.

3. Dat is het derde: Dit wonder spreekt ons van de heiligheid van onze Heiland. Ik kom nog even terug op dat geslachtsregister van Lukas 3. Dat laat zien dat de Here Jezus de zoon is van Adam, de zoon van God. M.a.w.: Hij is de man in wie de HERE zijn belofte aan Adam vervuld heeft. Hij is het Vrouwenzaad in wie God met Adam en met ons een nieuw begin heeft gemaakt.

U voelt: Dat is iets anders en ook meer dan de moderne theologie er van maakt: Jezus is Gods noodoplossing van de ware Adam. Bij zo'n noodoplossing waren we niet gebaat geweest. Vanwege de zonde niet. Voor de werkelijke oplossing van onze nood is méér nodig. En dat bracht Bethlehem. Want daar kwam de oude oorspronkelijke, de tweede Adam. Adams zoon en Adams Here!

Een kind als de Here Jezus is nooit geboren. Wél geschapen. God schiep Adam als een heilig mens. Naar zijn beeld.

God bood Hem niet slechts een topfunctie aan. Hij schiep Hem als topfunctionaris! Als onderkoning over de schepping. Bijna goddelijk, zegt Psalm 8!

Maar dan 'bijna' was hem te weinig. Hij wilde meer. Hij wilde alles. Hij wilde als God, dus zelf koning zijn. Eigen baas in Gods huis. Zo vergreep hij zich aan wat van God was. En daardoor heeft hij zich en zijn kinderen onheilig gemaakt. Wat we daarom nodig hebben is daarom niet een noodoplossing, maar een Middelaar die ons van die onheiligheid verlost. We moeten opnieuw geboren worden!

Bij elke wieg zegt Vader: Is Adam je vader? Dan ben je een mens die zonder een nieuwe geboorte mijn koninkrijk niet zien kan. Dat betekent het kind van Adam te zijn.

Voor Adams geslacht is er zonder die nieuwe geboorte geen toekomst. Zo vaak ergens een wiegje wordt klaar gezet, rekent God Adams zonde toe en is Adams schuld de schuld van dat kind. Geen mens, ook geen ware Adam, die dat veranderen kan. "Wat uit vlees geboren is, is vlees", zegt de Here Jezus tot Nicodemus. En dat vlees kan ons niet redden.

Maar wat onmogelijk is voor het vlees, heeft de Here Jezus mogelijk gemaakt. Hij gaf uit het vlees en bloed van Maria zichzelf als Adams nieuwe zoon. Maar Hij deed het zonder Adam. Door de heilige Geest legde Hij in Maria beslag op Adams vlees. Maar Adam zelf werd gepasseerd. Hij is niet uit de wil van het vlees, noch uit de wil van een man, maar uit God geboren. Adam verwekte niet een kind. Het zou hem niet geholpen hebben. Hij kreeg een kind.

Buiten de maagdelijke geboorte ging het niet. God had dan ook tegen de Here Jezus moeten zeggen: Je bent in zonde ontvangen en geboren. Maar Adam krijgt een kind. Uit Maria door de werking van de heilige Geest scheidt de Zoon, Zichzelf als kind.

De Here Jezus is inderdaad een gave van de creatieve God! Hij maakte in Adams vlees en bloed een nieuw begin. Niet als noodoplossing. Maar om Hem buiten de schuld en het bederf van Adam te houden. Want Hij wordt uit een maagd geboren.

Dat is het wonder van Bethlehem. God gaf Adam een kind. Maar Hij deed het zonder Adam. En dat maakte dit Kind zo bijzonder. Want zo was Hij het beeld van Adam. Niet zoals Set in Gen. 5 Adamsbeeld was: Zondig beeld. Maar beeld zoals Adam als beeld van God geschapen werd: heilig, zónder schuld of smet.

En toch legde God alles op Hem: ál de schuld en vloek en verdorvenheid van onze natuur. Zo heeft Hij mijn schuld waarin ik ontvangen en geboren ben, voor Gods aangezicht bedekt.

Wonder evangelie! God komt niet met een noodoplossing. Hij komt met de oplossing. Want Hij maakt een nieuw begin. En daardoor wordt de kracht van de zonde in mijn leven gebroken. God kan mij in gunst weer zien.

En mijn kinderen ook! Ik kan met vreugde weer een wiegje klaar zetten. Want over dat wiegje straalt in de Here Jezus weer de zon van Gods welbehagen. God verheugt zich over onze spelende jongens en meisjes. Hij is blij met ieder van ons als we ons geven aan de Here die in liefde door zijn Geest zichzelf aan en voor Adam gegeven heeft.

Door en in de Here Jezus heeft God ons weer in de ruimte gezet! Onze scheef gegroeide natuur, is weggenomen. God heeft in zijn Zoon die weer recht gemaakt.

En daarom kunnen wij ondanks veel zonden en moeiten en zorgen, nu blij de Here zingen. Want Hij maakte een nieuw begin. Mijn geboortegang waarin nog altijd de vloek nawerkt van het in zonde ontvangen en geboren zijn, wordt tot geboortezang: Ik ben in Christus geheiligd en weer tot kind van Vader aangenomen.

Mijn levensgang met zijn moeiten en zorgen en pijn en verdriet wordt tot levenszang: U hebt mijn ziel op haar gebed, verhoord gered, haar kracht gegeven. En mijn stervensgang waartegen ik nog verschrikkelijk kan opzien, wordt tot stervenszang: Want na de dood is 't leven mij bereid, God neemt mij op straks in zijn heerlijkheid.

Groot is 't goed dat Jezus geeft! 'k Zal als Hij onsterf'lijk wezen, zijn waar Hij, mijn Heiland leeft. In Gods tent op aarde. Waar we het bruiloftsfeest zullen vieren!

Amen.